

33-bob. Bojxona tashuvchisining faoliyati

235-modda. Bojxona tashuvchisi

Bojxona tashuvchisi ushbu Kodeksning [236-moddasida](#) belgilangan talab va shartlarga javob beruvchi O‘zbekiston Respublikasi yuridik shaxsidir.

O‘zbekiston Respublikasining yuridik shaxsi Bojxona tashuvchilarining reyestriga kiritilganidan keyin bojxona tashuvchisi deb e’tirof etiladi.

O‘zbekiston Respublikasi Davlat bojxona qo‘mitasi Bojxona tashuvchilarining reyestrini yuritadi va rasmiy veb-saytiga joylashtirilishini ta’minlaydi.

Bojxona tashuvchisi bojxona nazorati ostida turgan tovarlarni tashishni bojxona hamrohligida kuzatib borishni qo‘llamagan holda amalga oshiradi.

Bojxona tashuvchilarining tovarlarni jo‘natuvchilar va oluvchilar bilan o‘zaro munosabatlari shartnoma asosida yo‘lga qo‘yiladi.

236-modda. Bojxona tashuvchilarining reyestriga kiritilish shartlari

O‘zbekiston Respublikasi yuridik shaxsini Bojxona tashuvchilarining reyestriga kiritish shartlari quyidagilardan iborat:

avtotransportda yuklarni xalqaro tashish bo‘yicha faoliyatni amalga oshirish uchun litsenziyaning mavjudligi va bojxona organiga ariza berilgan sanaga qadar kamida ikki yil davomida ushbu faoliyat amalga oshirilganligi;

ushbu Kodeksning [47-bobiga](#) muvofiq bojxona to‘lovlari to‘lanishining ta’minlanganligi;

ushbu Kodeksning [227-moddasi](#) talablariga muvofiq tovarlarni bojxona plombalari va muhrlari ostida tashish uchun yaroqli avtotransport vositalarining borligi;

O'zbekiston Respublikasi yuridik shaxsining fuqarolik javobgarligi xavfini sug'urtalash shartnomasi borligi.

237-modda. Bojxona tashuvchilarining reyestriga kiritilish uchun zarur bo'ladigan hujjatlar

Bojxona tashuvchilarining reyestriga kiritilish uchun O'zbekiston Respublikasining yuridik shaxsi O'zbekiston Respublikasi Davlat bojxona qo'mitasiga quyidagi hujjatlarni taqdim etadi:

O'zbekiston Respublikasi Davlat bojxona qo'mitasi tomonidan belgilanadigan shaklda yozilgan ariza;

ushbu Kodeksning [236-moddasida](#) nazarda tutilgan shartlarga rioya etilganligini tasdiqlovchi hujjatlar.

Arizachidan ushbu moddada nazarda tutilmagan hujjatlarni taqdim etishni talab qilishga yo'l qo'yilmaydi.

Arizachi tomonidan taqdim etilgan hujjatlarda ko'rsatilgan ma'lumotlar bojxona organi aksini isbotlamagunicha, barcha hollarda to'g'ri deb hisoblanadi.

Hujjatlarda ko'rsatilgan ma'lumotlarning to'g'riligi uchun javobgarlik arizachining zimmasida bo'ladi.

238-modda. Bojxona tashuvchilarining reyestridan chiqarilish uchun asos

Bojxona tashuvchilarining reyestridan chiqarilish uchun quyidagilar asos bo'ladi:

bojxona tashuvchisining o‘zini Bojxona tashuvchilarining reyestridan chiqarish to‘g‘risidagi arizasi;

Bojxona tashuvchilarining reyestriga kiritilish shartlariga rioya etilmaganligi;

ushbu Kodeksning [239-moddasida](#) nazarda tutilgan majburiyatlarga bojxona tashuvchisi tomonidan rioya etilmaganligi;

bojxona tashuvchisining qayta tashkil etilganligi, bundan uning o‘zgartirilganligi mustasno;

bojxona tashuvchisining qonun hujjatlariga muvofiq tugatilganligi.

239-modda. Bojxona tashuvchisining huquq va majburiyatlari

Bojxona tashuvchisi quyidagilarga haqli:

1) bojxona nazorati ostida turgan tovarlarni bojxona hamrohligida kuzatib borishni qo‘llamagan holda tashishga;

2) quyidagi hollarda tovarlarni va transport vositalarini tashish uchun qabul qilmaslikka, agar:

tovarning kuzatuv hujjatlari belgilangan tartibni buzgan holda rasmiylashtirilgan bo‘lsa;

avtotransport vositasiga va tovarlar o‘roviga qo‘yilgan bojxona identifikatsiyalash vositalari tashilayotgan tovarlarga shunday ta‘minlov choralarini buzmasdan tegish imkoniyatini istisno etmasa.

Bojxona tashuvchisi qonun hujjatlariga muvofiq boshqa huquqlarga ham ega bo‘lishi mumkin.

Bojxona tashuvchisi:

bojxona nazorati ostida tashiladigan tovarlarning hisobini yuritishi va bojxona organlariga shunday tovarlarni tashish to'g'risida hisobot taqdim etishi;

bazaviy hisoblash miqdori oshgan taqdirda, ushbu Kodeks 236-moddasi uchinchi xatboshisida belgilangan talablarni bajarishni bazaviy hisoblash miqdori oshgan kundan e'tiboran bir oy ichida ta'minlashi;

(239-modda uchinchi qismining uchinchi xatboshisi O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 3-dekabrdagi O'RQ-586-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 04.12.2019-y., 03/19/586/4106-son)

tovarlarni jo'natuvchidan, qabul qiluvchidan olingan, davlat sirlarini va qonun bilan qo'riqlanadigan boshqa sirni tashkil etadigan axborotni oshkor etmasligi, undan shaxsiy maqsadlari uchun foydalanmasligi, bundan qonun hujjatlarida nazarda tutilgan hollar mustasno;

tovarlarni jo'natuvchi bojxona organi tomonidan belgilangan joyga, yo'nalishda va muddatlarda, ularning o'rovini yoki holatini o'zgartirmasdan, bundan tabiiy eskirish yoxud normal tashish va saqlash sharoitlarida kamayish oqibatidagi o'zgarishlar mustasno, yetkazib berishdan boshqa maqsadlarda foydalanmasdan yetkazib berishi;

tovarlarni va ularga oid hujjatlarni tovar kelib tushadigan bojxona organiga taqdim etishi, ushbu bojxona organi mansabdor shaxslarining talabiga ko'ra esa tovarlarni tovar kelib tushadigan bojxona organiga amalda taqdim etishi;

bitta avtotransport vositasida bojxona nazorati ostida turgan tovarlar bilan bir vaqtda boshqa tovarlarni tashimasligi;

tashilayotgan tovarlarning but saqlanishini ta'minlashi;

belgilangan joyga bojxona organining ish vaqtidan tashqari paytda keltirilgan tovarlarni bojxona nazorati zonasiga joylashtirishi;

tovarlar yetkazib berilganidan keyin ularni tovar kelib tushadigan bojxona organiga xabar bermagan holda to'xtash joyida qarovsiz qoldirmasligi, tovarlarni o'ramasligi va qayta o'ramasligi, bojxona identifikatsiyalash vositalarini o'zgartirmasligi, olib tashlamasligi va yo'q qilmasligi. Agar bojxona tashuvchisi transport vositasi ekipajining hayoti va sog'lig'iga haqiqiy xavf tahdid solganligini, tovarlarning yoki transport vositasining yo'q qilinishi, qaytarib bo'lmaz holatda yo'qotilishi yoki jiddiy buzilishi xavfi mavjud bo'lganligini isbotlasa, ushbu majburiyatning buzilishi bojxona tashuvchisining javobgarligiga olib kelmaydi. Mazkur holatlar to'g'risida bojxona tashuvchisi eng yaqin bojxona organini darhol xabardor qilishi shart;

o'z xodimlariga tovarlarni bojxona nazorati ostida tashish qoidalarini o'rgatishi;

avtotransport vositalarini tegishli texnik holatda saqlab turishi hamda ularning ushbu Kodeksning [227](#) va [236-moddalari](#) talablari va shartlariga muvofiqligini ta'minlashi;

o'z kuchi yoki shartnoma asosida boshqa tashkilotlarning kuchi bilan tovarlar o'z avtotransport vositalariga ortilishini yoki qayta ortilishini, shu avtotransport vositalaridan tushirilishini yoki qayta ortilishini ta'minlashi;

tovar kelib tushadigan bojxona organining talabiga ko'ra, bojxona organi tomonidan belgilangan muddatda tovarlarning to'xtash, tushirish va qayta ortish joyini o'zgartirishni, tovarlarning va transport vositalarining dastlabki turgan joyi o'zgartirilishini, bojxona identifikatsiyalash vositalari o'zgartirilishi, olib tashlanishi yoki yo'q qilinishini ta'minlashi;

avariya yoki yengib bo'lgan kuch ta'siri chog'ida tovarlarning va transport vositalarining but saqlanishini ta'minlash hamda ulardan biror-bir tarzda foydalanilishiga yo'l qo'ymaslik uchun zarur choralarni ko'rishi. Bunda avariya yoki yengib bo'lgan kuch ta'sirining holatlari, tovarlar va o'zining transport vositalari turgan joy to'g'risida eng yaqin bojxona organiga darhol xabar berishi, tovarlarning va transport vositalarining eng yaqin bojxona organiga tashilishini ta'minlashi hamda ushbu bojxona organi tomonidan bojxona nazoratini ta'minlash uchun belgilanadigan boshqa choralarni ko'rishi;

Bojxona tashuvchilarining reyestriga kiritilish paytida ma'lum qilingan ma'lumotlar o'zgarganligi to'g'risida shunday o'zgartishlar kiritilgan sanadan e'tiboran besh ish kuni ichida bojxona organini xabardor qilishi shart.

Bojxona tashuvchisining zimmasida qonun hujjatlariga muvofiq boshqa majburiyatlar ham bo'lishi mumkin.